



ПОДВИГ ПРОМЕТЕЯ

У давню давнину, коли боги жили ще на священній горі Олімп, за царя їм був могутній і владолюбний громовержець Зевс. Він царював над усім широким світом. Люди теж корились йому, прославляли в піснях і вшановували щедрими дарами.

Але сталося непередбачене. Хтось із смертних повівся так, що це не сподобалося Зевсові, й він у гніві одібрав у людей вогонь. А без вогню усіх їх чекала голодна й холодна смерть.

І тут на допомогу людям прийшов мужній і мудрий герой-титан на ім'я Прометей. Жаль стало Прометееві дітей малолітніх, бабусь та дідусів стареньких. Вилучив він слухну хвилину й у свого друга, бога ковальського ремесла Гефеста викрав із горна вогонь. Викрав і повернув людям. А ще навчив їх будувати світле, сонячне житло, бо досі вони мешкали в темних, вогких печерах. Навчив плавати в морі-океані під вітрилами, лікувати різні хвороби, впрягати в колісницю коней, а в плуга — биків. Ба навіть грамоти й лічби навчив.

Страх як розгнівася Зевс на непокірного титана!

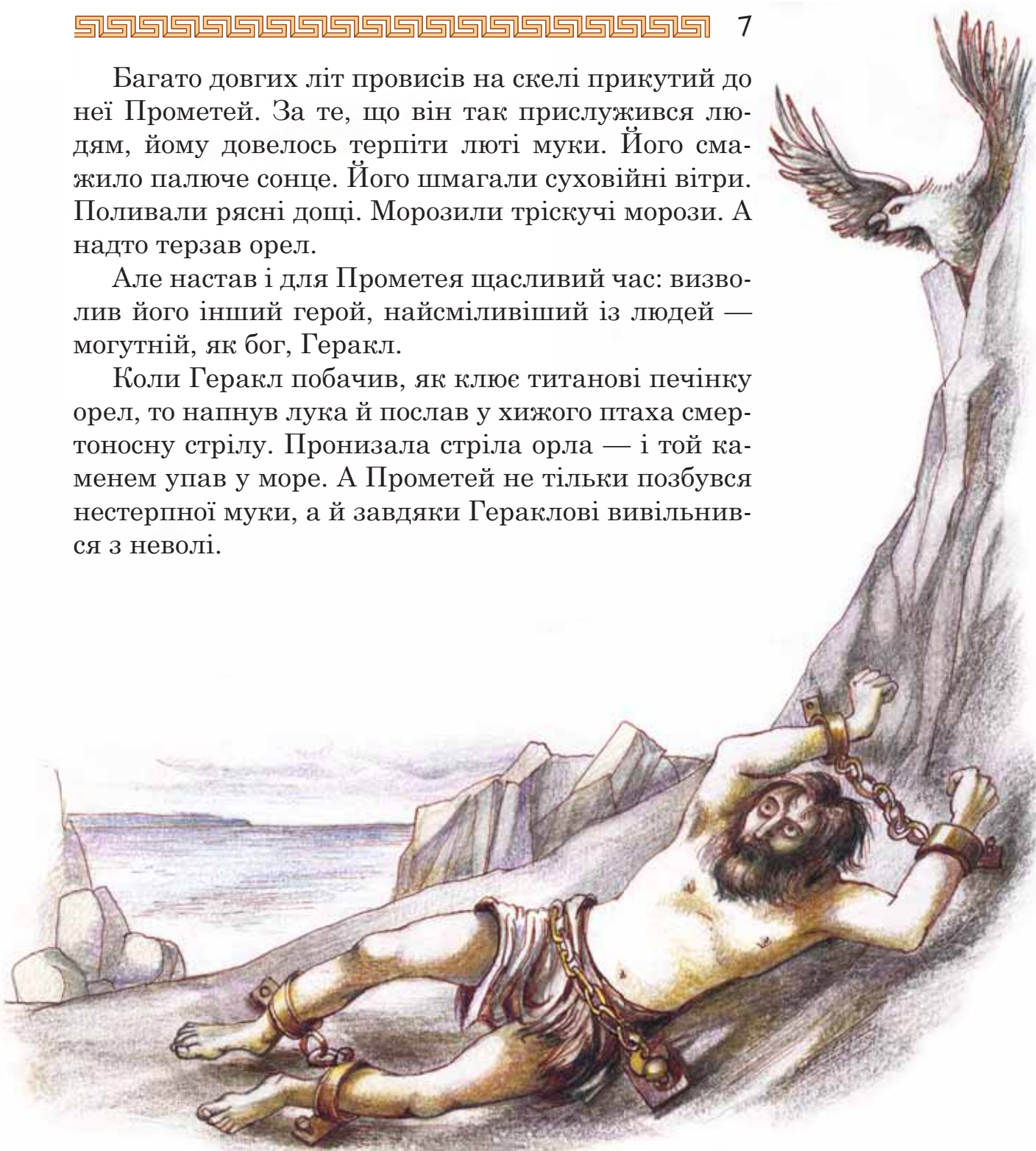
— Прикуйте цього зухвальця до скелі на самому краю землі! — повелів він. — Нехай щодень прилітає до нього хижий орел і довбе йому печінку...



Багато довгих літ провисів на скелі прикутий до неї Прометей. За те, що він так прислужився людям, йому довелось терпіти люті муки. Його смажило палюче сонце. Його шмагали суховійні вітри. Поливали рясні дощі. Морозили тріскучі морози. А надто терзав орел.

Але настав і для Прометея щасливий час: визволив його інший герой, найсміливіший із людей — могутній, як бог, Геракл.

Коли Геракл побачив, як клює титанові печінку орел, то напнув лука й послав у хижого птаха смертоносну стрілу. Пронизала стріла орла — і той каменем упав у море. А Прометей не тільки позбувся нестерпної муки, а й завдяки Гераклові вивільнився з неволі.



ЖАРТ КОВАЛЯ ГЕФЕСТА

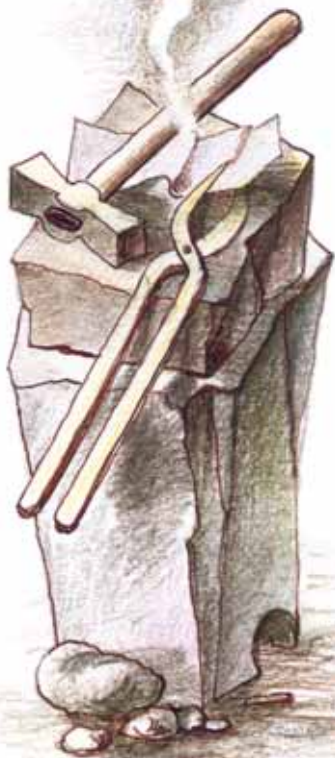
На острові Лемнос був вогнедишний вулкан, і в його кратері влаштував собі кузню один із Зевсових синів — кульгавий на обидві ноги бог вогню й ковальського ремесла Гефест. Удень і вночі гоготіло в горні незгасне полум'я. Зітхали на всю кузню велетенські міхи. Грюкали, ніби удари грому, важкезні молоти.

Разом зі своїми помічниками — одноокими велетнями-циклопами, Гефест кував для громовержця Зевса вогненні стріли. Коли виникала потреба, лагодив для золотосяйного Сонця колісницю, в якій воно щодня мандрувало небом. Робив вишукані прикраси для олімпійських богинь: і намисто, й різні каблучки, й діадеми, й браслети. Хто просив викувати меча, бойовий щит, панцир чи царський скіпетр — у Гефеста теж не було на те жодної відмови.

Щоб трохи розважитись, він інколи дозволяв собі й не зовсім гречні жарти.

Якось злагодив золоте крісло, оздобив його самоцвітами й наказав циклопам віднести на Олімп своїй матері — найповажнішій із богинь, але жорстокій і підступній Гері.

Коли вона побачила цей дивовижної краси витвір, то тут-таки вмостилась на ньому, як на цар-



ському троні. А коли спробувала підвестися, то відчула, що крісло мовби назавжди приросло їй до спини. Та так міцно, що годі було й поворухнутися.

Зчинився неабиякий переполох. На ноги підняли весь Олімп. Довелося Гефестові поспішити на виручку. Весь закіптюжений, у сажі, пришкандибав він на священну гору й вивільнив матір із цього химерного полону...

Тим часом не тільки боги, а й усі смертні любили Гефеста за його невтомну працьовитість, за те, що він розкрив людям секрети вогню, навчив їх обробляти метали, виготовляти різні мистецькі вироби.

На його честь будували храми, проводили змагання ковалів, а ще влаштовували піші й кінні перегони з факелами — які полюбляли і дорослі, й діти всієї Еллади.



ЗМІСТ

Подвиг Прометея	6
Міф про Геракла	8
Дедал та Ікар	12
Сфінксова загадка	14
Медуза Горгона	16
Прокрустове ліжко	20
Мідасове золото	22
Скульптор Пігмаліон і його статуя	26
Самозакоханий Нарцис	28
Сузір'я близнюків	30
Суворий бог морів Посейдон	32
Підземне царство Аїда	36
Крилатий посланець богів	38
Жарт коваля Гефеста	42
Добросердий веселун Діоніс	44
Дарунок богині Деметри	48
Орфей і Еврідіка	50
Гордовита ткаля Арахна	54
Яблуко розбрату	56
Троянський кінь	60
Одісей і Циклоп Поліфем	66
Міх вітрів	70
Сцілла й Харибда	72
Острів сирен	74
Ткання вірної Пенелопи	78